

Sygn. akt V ACa 663/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2017r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Olga Gornowicz-Owczarek
Sędziowie:	SA Irena Piotrowska SA Aleksandra Janas (spr.)
Protokolant:	Anna Fic

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2017r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko P. G. i G. G.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 14 czerwca 2016r., sygn. akt XII C 254/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3 przez jego uchylenie;
2. oddala apelację w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;
4. przyznaje adwokat E. Ł. od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Gliwicach) kwotę 6.642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) złote, w tym 1.242 złote podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwany w postępowaniu apelacyjnym z urzędu.

SSA Aleksandra Janas	SSA Olga Gornowicz-Owczarek	SSA Irena Piotrowska
----------------------	-----------------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Powódka (...) Bank Spółka Akcyjna w W. wystąpiła do Sądu Okręgowego w Gliwicach z pozwem, w którym domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym aby pozwani G. G. i P. G. zapłacili jej solidarnie kwotę 134.038,23zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztami procesu. Uzasadniając żądanie podała, że na podstawie umowy kredytu z 17 września 2013r., zawartej z pozwanymi działającymi jako współnikami spółki jawnej (...) w Z., uruchomiła kredyt z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej spółki. Aktualne zadłużenie z tego tytułu odpowiada kwocie dochodzonej pozwem, a pozwani ponoszą odpowiedzialność za spłatę zobowiązania na podstawie art.31 § 1 k.s.h. w związku z art.22 § 2 k.s.h.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 23 października 2015r. pozwani zaprzeczyli podanym w pozwie okolicznościom faktycznym, powołali się na toczące się postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości spółki, a nadto zarzucali, że to powódka swoim postępowaniem doprowadziła spółkę do upadłości, a wniesienie powództwa przeciwko współnikom nie znajduje podstaw.

Wyrokiem z 14 czerwca 2016r. Sąd Okręgowy w Gliwicach uwzględniając powództwo w całości, zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki dochodzoną kwotę wraz z ustawowymi odsetkami od 14 sierpnia 2015r. do 31 grudnia 2015r., a od 1 stycznia 2016r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, zasądził nadto od pozwanych solidarnie na rzecz powódki koszty procesu w wysokości 5.263zł i nakazał pobranie od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych w wysokości 4.937zł.

Rozstrzygnięcie zapadło przy ustaleniu, że w dniu 17 września 2013r. powódka zawarła z pozwanymi G. G. i P. G. działającymi jako (...) spółka jawna w Z. umowę o kredyt nieodnawialny numer (...) na finansowanie bieżącej działalności spółki. W dniu 17 listopada 2014r. przeciwko spółce wystawiony został bankowy tytuł egzekucyjny numer (...) na kwotę 146.315,48zł tytułem należności głównej oraz 3.058,84 zł tytułem odsetek umownych za okres od dnia 29 czerwca 2014 do dnia 16 listopada 2014r., któremu to tytułowi następnie nadano klauzulę wykonalności. Prowadzone na jego podstawie postępowanie egzekucyjne (przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie Marcina Brojka w sprawie o sygn. Km 278/15) zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. W uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wskazano między innymi, że przeciwko spółce są inne postępowania egzekucyjne, również przez innych komorników oraz przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z.. Dłużniczka dokonywała dobrowolnych wpłat, a łącznie wyegzekwowano na rzecz wierzyciela kwotę 37.520,27zł. Na aktualne zadłużenie z tytułu kredytu udzielonego na podstawie umowy kredytowej składa się należność główna w kwocie 131.657,57zł oraz odsetki w kwocie 2.380,65zł.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo jest zasadne w świetle art. 22 § 2 k.s.h. i art. 31 § 1 k.s.h. Wskazał, że pozwani są współnikami wskazanej wyżej spółki jawnej i odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem za jej zobowiązania. Sąd Okręgowy stwierdził też, że powódka wykazała bezskuteczność egzekucji prowadzonej przeciwko spółce, a nadto – przedkładając wyciąg z ksiąg banku nr (...), który uwzględnia wpłaty dokonane w toku postępowania egzekucyjnego – udowodniła wysokość ciążącego na spółce zobowiązania. Jako bezzasadne ocenił odmienne stanowisko pozwanych co do tej kwestii. Sąd miał na uwadze, że w postępowaniu przeciwko współnikom spółki jawnej z tytułu zobowiązań spółki obowiązkiem powoda jest wykazanie istnienia i wysokości roszczenia, oraz że egzekucja wobec spółki była bezskuteczna, co w sprawie miało miejsce. Obowiązkiem pozwanych, jeśli kwestionowali wysokość zadłużenia wobec częściowej spłaty, było natomiast zawnioskowanie stosownych dokumentów określających wysokość spłaconego długu, czego nie uczyniono. W szczególności pozwani, podważając podstawy postanowienia o umorzeniu egzekucji, winni wskazać majątek spółki, z którego powódka mogła się zaspokoić. Podkreślił też Sąd, że pozwani reprezentowani przez fachowego pełnomocnika nie zgłosili wniosków dowodowych na poparcie podnoszonej przez siebie okoliczności częściowej spłaty zadłużenia spółki, wobec czego okoliczność tę uznał za niewykazaną. Dodatkowo uznał, że zgłoszenie przez pełnomocnika pozwanych i pozwaną na rozprawie w dniu 1 czerwca 2016r. wniosku o zakreślenie terminu do złożenia wniosków dowodowych

z uwagi na brak wzajemnego kontaktu było spóźnione i tym samym bezzasadne ponieważ pozwani mieli czas by zgłosić stosowne wnioski dowodowe, zostali też pouczeni o konsekwencjach ich niezgłoszenia. Ponadto pozwani nie wskazywali na żadne konkretne dowody, których miałyby dotyczyć ich wniosków. Uznając, że dowody zawnioskowane przez stronę powodową wyjaśniają fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy oraz że zgłoszone przez pozwanych wnioski o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron oraz odroczenie rozprawy celem złożenia wniosków dowodowych są spóźnione, postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 1 czerwca 2016r. Sąd Okręgowy orzekł o ich oddaleniu. Jako bezzasadny ocenił też podniesiony przez pozwanych zarzut powagi rzeczy osądzonej ponieważ wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego i to przeciwko spółce, a nie jej wspólnikom, nie rodziło skutku procesowego w postaci rei iudicatae. Nie znalazł też Sąd podstaw do zawieszenia postępowania w niniejszej sprawie z uwagi na wystąpienie z wnioskiem o ogłoszenie upadłości spółki – jak ustalono, wniosek ten został prawomocnie oddalony postanowieniem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28 października 2015r., zapadłym w sprawie o sygn. XII GU 217/15. Odnosząc się z kolei do stanowiska procesowego pozwanych związanego z osobą ustanowionego dla nich pełnomocnika z urzędu, Sąd Okręgowy wskazał, że kompetencje dotyczące wskazania konkretnej osoby do reprezentowania strony korzystającej z pomocy prawnej z urzędu zostały zastrzeżone dla Okręgowej Rady Adwokackiej bądź Okręgowej Izby Radców Prawnych, natomiast wyznaczenie pełnomocnikiem z urzędu przez Okręgową Radę Adwokacką innego adwokata niż oczekiwali pozwani i złożenie wniosku o zmianę osoby pełnomocnika z urzędu nie usprawiedliwiło bierności procesowej i niezgłaszania wniosków dowodowych. Rozstrzygnięcie zapadło na podstawie art.22 § 1 k.s.h., o odsetkach ustawowych orzeczono na mocy art. 482 k.c., a o kosztach procesu orzeczono na mocy art.98 k.p.c.

W apelacji od opisanego wyżej wyroku pozwani zarzucili naruszenie prawa procesowego:

- art.233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i brak jego wszechstronnego rozważenia, co doprowadziło do błędnych ustaleń, że powódka wykazała bezskuteczność egzekucji z majątku spółki,
- art.217 § 1 k.p.c. w związku z art.227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy,
- błędne ustalenie okoliczności faktycznych, mające istotny wpływ na treść orzeczenia przez pominięcie i przemilczenie nagannego, rażącego i bulwersującego postępowania powódki względem pozwanych, oddalenie wniosków pozwanych i ich pełnomocnika z urzędu o odroczenie rozprawy celem złożenia wniosków dowodowych i przeprowadzenie rozprawy bez możliwości porozumienia się pełnomocnika z pozwanymi, mylne przyjęcie, że pozwani w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko spółce nie wskazali majątku, z którego powódka mogłaby się zaspokoić i nie wskazali kwoty, która została wyegzekwowana i którą dobrowolnie wpłacili na poczet zadłużenia,
- art.157 k.p.c. w związku z art.158 k.p.c. mające istotny wpływ na treść orzeczenia „poprzez niepełne, a częściowo nieprawdziwe i całkowicie pomijające istotne wypowiedzi pozwanej i jej pełnomocnika”,
- art.379 pkt 5 k.p.c. mające istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez pozbawienie pozwanej możliwości obrony swoich racji w sytuacji, w której nie mogła ona ustosunkować się w żaden sposób do argumentacji powódki,
- art.233 § 1 k.p.c., art.236 k.p.c., art./278 k.p.c. i art.286 k.p.c. mające istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez niewłaściwe ich zastosowanie polegające na braku wszechstronnego, dogłębnego i starannego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego przez oparcie się przy ustalaniu stanu faktycznego wyłącznie na stanowisku strony powodowej.

Skarżący zarzucili również naruszenie prawa materialnego, a to:

- art.5 k.c. w związku z art.2 i art.175 ust.1 Konstytucji RP poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, w której postępowanie powódki i jej stosunek do pozwanych oraz prowadzone przez nią postępowanie prowadzi do nadużycia prawa podmiotowego i ostentacyjnie nie licuje z zasadami współżycia społecznego oraz ludzką przyzwoitością i sprawiedliwością,

- art.31 § 1 k.s.h. w związku z art.6 k.c. poprzez uznanie, że obowiązkiem pozwanych jest wykazanie majątku spółki, z którego powódka mogła się zaspokoić, podczas gdy bezskuteczność egzekucji winna udowodnić strona powodowa.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwani domagali się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na swą rzecz kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny akceptuje i czyni własnymi. Znajdują one oparcie w zgromadzonych w sprawie dowodach, a w części dotyczą okoliczności pomiędzy stronami niespornych. Ustalenia te zostały oparte na dokumentach, zarówno prywatnych, jak i urzędowych, których prawdziwość i autentyczność nie była w toku postępowania kwestionowana, stąd zarzut pozwanych odnoszący się do naruszenia art.233 § 1 k.p.c. nie może odnieść skutku. Zarzut ten jest bezzasadny również i z tej przyczyny, że skarżący nie wskazują jakich dokładnie uchybień dopuścił się Sąd Okręgowy i które dowody zostały ocenione wadliwie. W judykaturze powszechnie przyjmuje się natomiast, że skuteczne podniesienie zarzutu naruszenia art.233 § 1 k.p.c. wymaga wytknięcia sądowi konkretnych naruszeń odnoszących się do zasad doświadczenia życiowego, logiki czy zdrowego rozsądku. Pozwani wymogom tym nie sprostali, a jedynie ograniczyli się do sformułowania zastrzeżeń ogólniejszej natury, nie odnosząc ich do okoliczności związanych z niniejszą sprawą. Bezprzedmiotowy jest z kolei zarzut naruszenia art.233 § 1 k.p.c. w związku z art.236 k.p.c., art.278 k.p.c. i art.286 k.p.c., które to przepisy odnoszą się odpowiednio do brzmienia tezy dowodowej (art.236 k.p.c.) oraz dowodu z opinii biegłego (art.278 k.p.c., art.286 k.p.c.) skoro skarżący nie wskazali jakiej dokładnie tezy dowodowej zarzut ten dotyczy, a w toku postępowania nie ujawniło się zagadnienie, którego rozstrzygnięcie wymagałoby wiadomości specjalnych (sami pozwani ani ich pełnomocnik takiego wniosku dowodowego nie składali). Również połączony z art.233 § 1 k.p.c. zarzut naruszenia art.328 § 2 k.p.c. nie może odnieść spodziewanego przez skarżących skutku. Gdy idzie o ten ostatni przepis, wskazuje on jakie elementy winny zostać zawarte w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji. Pozwani nie uzasadnili w żaden sposób swego stanowiska, a niezależnie od tego Sąd Apelacyjny nie znajduje żadnych podstaw do przyjęcia, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie spełnia wymogów, o jakich mowa w art.328 § 2 k.p.c. Jego naruszenie może być podstawą wzruszenia wyroku tylko w takim wypadku, gdy z uwagi na wady uzasadnienia wyrok wymyka się kontroli instancyjnej, innymi słowy – gdy nie można prześledzić toku myślenia, który doprowadził do wydania rozstrzygnięcia określonej treści. Sytuacja taka w sprawie nie wystąpiła - jak już wskazano wyżej, pisemne uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest kompletne, wobec czego zbadanie motywów, jakimi kierował się Sąd Okręgowy, nie nastęrcza żadnych trudności. Jeśli idzie o zarzut wadliwych ustaleń faktycznych, skarżący przeciwstawiają ustalenia Sądu własnej wersji wydarzeń, której powódka stanowczo przeczy i dla wykazania której nie zaferowali żadnych dowodów. Podzielić bowiem trzeba stanowisko Sądu Okręgowego o braku podstaw do odroczenia rozprawy w dniu 1 czerwca 2016r. celem wskazania wniosków dowodowych (k.175). Pozwali w toku niniejszego postępowania zostali pouczeni o zasadach składania wniosków dowodowych (k.54, 56), a następnie korzystali z pomocy prawnej świadczonej im z urzędu. Profesjonalny pełnomocnik, znając swoje obowiązki procesowe, winien wykazać niezbędną inicjatywę, czego jednak nie uczynił, a której brak we właściwym czasie nie uzasadniał odroczenia rozprawy. Jak stanowi art.214 k.p.c., poza nieprawidłowościami w doręczeniu (co w sprawie nie miało miejsca), odroczenie rozprawy może nastąpić jedynie w razie gdy nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można było przewyciężyć. Okoliczności tego rodzaju w sprawie nie wystąpiły, a w każdym razie nie należy do nich potrzeba złożenia wniosku dowodowego, który powinien i mógł być złożony na wcześniejszym etapie postępowania. Opóźnienie to niewątpliwie stanowi okoliczność zależną od samej strony – zaniechanie dowodzenia było wynikiem braku kontaktu pozwanych z ustanowionym dla nich pełnomocnikiem z urzędu. Kontakt tego pozwani nie podejmowali ponieważ dążyli do ustanowienia pełnomocnikiem innej osoby przy czym, jak słusznie uznał Sąd Okręgowy, podmiotem wyłącznie uprawnionym do wskazania konkretnego adwokata bądź radcy prawnego jest

właściwy organ samorządu adwokackiego lub radcowskiego, a nie sąd, który pełnomocnika z urzędu w sprawie ustanowił. Podkreślenia wymaga także, że występując z wnioskiem do Okręgowej Rady Adwokackiej w K. pozwani nie formułowali żadnych zarzutów wobec osoby wyznaczonego dla nich pełnomocnika, lecz swe stanowisko uzasadniali wyłącznie tym, że inny adwokat dobrze zna ich sprawę. Gdy natomiast idzie o sam wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentów (oddalenia innych wniosków dowodowych zarzut apelacji nie dotyczy, a zatem będąc związanym podniesionym zarzutem naruszenia prawa procesowego Sąd Apelacyjny dokonał oceny prawidłowości procedowania przez Sąd Okręgowy jedynie w tym zakresie), nie tylko był on spóźniony w rozumieniu art.207 § 6 k.p.c., ale dodatkowo nie wskazywał jakie dokumenty skarżący zamierzają zaoferować dla wykazania swych twierdzeń. Z tych przyczyn omawiany zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. Podobnie niezasadny jest i zarzut naruszenia art.157 i art.158 k.p.c., które to przepisy regulują treści i formę protokołu rozprawy. Pozwani nie wskazali na czym polegają uchybienia Sądu Okręgowego w zakresie sporządzenia protokołu rozprawy, co jest tym bardziej istotne, że przebieg rozprawy został utrwalony za pomocą e-protokołu (zarówno w zakresie dźwięku, jak i obrazu). Tym samym zamieszczenie w protokole niektórych treści w sposób niedokładny czy wybiórczy, co zdają się zarzucać skarżący, w ogóle, chociażby ze względów technicznych, nie wchodzi w rachubę.

Brak też podstaw do stwierdzenia, że postępowanie dotknięte jest nieważnością wywołaną pozbawieniem pozwanych możliwości obrony ich praw (art.379 pkt 5 k.p.c.). Nieważność tę pozwani wiążą z tym, że – jak podnieśli – nie mogli ustosunkować się do argumentacji strony przeciwnej. Z akt sprawy wynika natomiast, że otrzymali oni odpis pozwu wraz z załącznikami, zostało im także doręczone kolejne pismo procesowe powódki wraz z zobowiązaniem do ustosunkowania się do jego treści (k.92, 94). Pozwani, a po ustanowieniu pełnomocnika – ich pełnomocnik byli zawiadamiani o terminach rozprawy, mieli także możliwość zarówno osobistego, jak i poprzez swego pełnomocnika, przedstawienia stanowiska na rozprawie, z czego skorzystali. Z tych względów zawarte w apelacji twierdzenia o pozbawieniu pozwanych możliwości obrony ich praw są całkowicie chybione i niczym nie poparte.

Podsumowując rozważania odnoszące się do zarzutów naruszenia prawa procesowego – Sąd Apelacyjny stanowiska tego nie podziela, oceniając procedowanie w sprawie przez Sąd Okręgowy jako prawidłowe.

Nie zasługują też na uwzględnienie zarzuty naruszenia prawa materialnego, począwszy od art.31 § 1 k.s.h. w związku z art.6 k.c., a skończywszy na art.5 k.c. w związku z art.2 i art.175 ust.1 Konstytucji RP.

Jak wskazał Sąd Okręgowy, dochodzone pozwem roszczenie znajdowało oparcie w art.22 § 2 k.s.h. Przepis ten przewiduje, że każdy ze współników odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi współnikami oraz ze spółką. Istota solidarności polega na tym, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalania pozostałych (art.366 § 1 k.c.). Co do zasady zatem wierzyciel może skierować roszczenia przeciwko samej spółce albo wyłącznie przeciwko współnikom (wszystkim lub niektórym z nich) lub zarówno przeciwko spółce, jak i współnikom. Z tej przyczyny eksponowana przez pozwanych okoliczność związana z obowiązkiem wykazania bezskuteczności prowadzonej przeciwko spółce egzekucji pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Wniosek taki płynie również z art.31 § 2 k.s.h., który jasno przewiduje, że subsydiarna odpowiedzialność współnika nie stanowi przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko współnikowi zanim egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Już chociażby z tej przyczyny skarżący niezasadnie wywodzą o naruszeniu art.31 § 1 k.s.h. w związku z art.6 k.c. poprzez niewykazanie, że prowadzona przeciwko spółce egzekucja okazała się bezskuteczna. Niezależnie jednak od powyższych rozważań wypada zauważyć, że zgromadzone w sprawie dowody przemawiają za twierdzeniem o tym, że istotnie postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko spółce nie doprowadziło do zaspokojenia wierzycielki z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Świadczy o tym nie tylko postanowienie o umorzeniu z tej przyczyny postępowania egzekucyjnego wszczętego na wniosek powódki, ale także prowadzone przeciwko spółce inne postępowania egzekucyjne, a przede wszystkim oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki z uwagi na brak w jej majątku środków niezbędnych do pokrycia kosztów tego postępowania (informacja Sądu Rejonowego w Gliwicach, k.150). Ponadto sami pozwani, choć w innym kontekście, wywodzili, że na skutek działań podejmowanych przez powódkę, ich spółka została doprowadzona do upadłości. Zasady doświadczenia życiowego wskazują również, że gdyby spółka dysponowała majątkiem pozwalającym na zaspokojenie należności

powódki, to pozwani, dążąc do uniknięcia niniejszego procesu, wskazałoby ten majątek aby powódka mogła się z niego zaspokoić. Nie jest przy tym zasadne stanowisko skarżących, że wytoczenie niniejszego procesu było zbędne, a do tego narażało ich na konieczność poniesienia wysokich kosztów ponieważ w oparciu o tytuł egzekucyjny wystawiony przeciwko spółce powódka mogła prowadzić również przeciwko nim jako współnikom. Po pierwsze, tytuł egzekucyjny uprawnia do prowadzenia egzekucji tylko przeciwko osobie wskazanej w nim jako dłużnik (ewentualnie w wypadkach wyraźnie w ustawie wskazanych, a łączących się z przejściem obowiązku, przeciwko innej osobie, wyraźnie wskazanej jako dłużnik w postanowieniu o nadaniu klauzuli wykonalności). Po wtóre, wobec utraty mocy obowiązującej przez art.96 i art.97 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe powódka nie mogła uzyskać tytułu wykonawczego w uproszczony sposób (poprzez wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego), lecz była zobligowana do wystąpienia na drogę postępowania sądowego.

Sąd Apelacyjny nie podziela również zarzutu skarżących o tym, iż wyrok uwzględniający powództwo zapadł z naruszeniem art.5 k.c., art.2 oraz art.175 ust.1 Konstytucji RP. Już na wstępie należy stwierdzić, że wierzyciel ma prawo korzystać z przewidzianych prawem środków w celu zaspokojenia swego słusznego interesu. Dopiero taki sposób realizacji interesu uprawnionego, który nie daje się pogodzić z elementarnymi względami słuszności i sprawiedliwości nie korzysta z ochrony prawa. Pozwani wywodzili, że obecna zła kondycja finansowa spółki jest wynikiem bezprawnych działań powódki, nastawionych na uzyskanie przez nią zaspokojenia. W toku postępowania nie udowodnili jednak, że działania powódki miały faktycznie taki charakter lub że formalnie mieszcząc się w granicach prawa faktycznie świadczyły o jego nadużyciu. W szczególności odnosi się to do zajęcia ruchomości znajdujących się w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę. Odrębną kwestią pozostaje natomiast sposób wykonania czynności egzekucyjnych – jeżeli w ocenie pozwanych odbyło się to z naruszeniem prawa, mogli oni skorzystać z przewidzianych na taką okoliczność środków prawnych. Powołując się na naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego (art.2 Konstytucji RP) pozwani nie zauważają, że zachowanie porządku prawnego uwzględnia również zwrot uzyskanego kredytu. Okoliczność, że powódka udzieliła spółce jawnej (...) w Z., której współnikami są pozwani, kredytu w wysokości 210.000zł nie była przecież w sprawie przedmiotem sporu.

Żądanie pozwu nie podlega natomiast ocenie na podstawie art.175 ust.1 Konstytucji RP, który to przepis odnosi się do struktury sądownictwa i nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania.

Odnosząc się natomiast do wysokości dochodzonego roszczenia, słusznie uznał ją Sąd Okręgowy za udowodnioną. Bezsprzecznie spółka jawna „(...) w Z., której współnikami są pozwani, uzyskała od powódki kredyt w wysokości 210.000zł (k.30) na sfinansowanie bieżącej działalności. Niewątpliwie także na poczet zadłużenia dokonywano wpłat, które przez powódkę zostały uwzględnione skoro dochodzi ona kwoty 134.038,23zł tytułem należności głównej i skapitalizowanych odsetek. Pozwani – jak już o tym była mowa – nie tylko nie udowodnili, że kredyt został spłacony w większym stopniu, ale nawet twierdzeń o konkretnej wysokości istniejącego ich zadłużenia nie formułowali.

Apelacja okazała się zasadna jedynie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach sądowych, jakie nakazano pobrać od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa – ponieważ skarżący zostali zwolnieni od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, zgodnie z art.113 ust.1 u.k.s.c. nie było podstaw do obciążania ich tymi kosztami, na co zwrócił uwagę już Sąd Okręgowy.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny uznając apelację pozwanych za zasadną w części zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art.386 § 1 k.p.c. W pozostałym zakresie apelacja podlegała oddaleniu, o czym orzeczono w oparciu o art.385 k.p.c. Ponieważ pozwani utrzymali się ze swym żądaniem jedynie w niewielkiej części, rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego zapadło w oparciu o art.100 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia apelacji. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanym z urzędu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono w oparciu o § 8 pkt 6 i § 16 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015r., poz.1801 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia apelacji.

SSA Aleksandra Janas SSA Olga Gornowicz – Owczarek SSA Irena Piotrowska